

заводь та ін. Спокійна течія річки візуально справляє враження, що вода стоїть на одному місці: *Василь помітив шматки дерева, що пливли річкою і зупинилися на водостой коло берега* (І. Чендей).

Хоча в українській мові можна вибудувати словотвірний ланцюжок від твірної основи *водостій-* (*водостійкий, водостійкість*), саме слово *водостій* як синонім до «стояча вода» не набуло активності.

Ніна Яценко

ХЬЮДАГОГІКА / Х'ЮТАГОГІКА

Зазначені слова співзвучні зі звичними для нас «педагогіка» і «андрагогіка». Перше – найбільш активне. Як засвідчують інтернет-джерела, десь у 2000 році уведено в науковий обіг поняття х'ютагогіка (від грец. *εαυτός* – сам і грец. *ήγω* – вести), у 2013 – воно вже актуалізоване в російськомовному просторі, і ось через приблизно 10 років до нас докочується ця хвиля. Хто вперше чує це слово, то пояснимо, що воно означає звичайнісіньку самоосвіту (букв. 'самоведення'). Різниця в тому, що з поняттям «педагогіка» пов'язано педагогоорієнтоване навчання. А в цьому випадку – учнеорієнтоване навчання.

У школах, як відомо, намагаються поширювати досвід хакатонів. Різниця у впровадженні моделі співробітництва в тому, що в закритих професійних товариствах, де від 2 до 7 днів дорослі розробляють якусь проблему, знаходять під час мозкового штурму її розв'язок, в освітньому учнівському середовищі планують багато заохочувальних для навчання напрямів навчально-дослідної діяльності та розваг для дітей. Нова модель підхоплюється, інтегрується в інші середовища, де вона видозмінюється...

Так і з х'ютагогікою. Це навчання дорослих, навчання часто з використанням цифрових форматів. Якщо у нас така розвинута система **самоосвіти**, то для чого заступати це усім зрозуміле слово?

Щодо правопису. Писати слово треба з апострофом за правилами написання іншомовних слів: після шиплячих, задньоязикових (*кеш'ю, х'юман*).

Так, закон економії мовних зусиль працює 24/7, хочемо стислості, хочемо одне слово. І тому постійна боротьба стихій «швидко, коротко по-нашому ТА довше, але по-нашому». І все ж, радимо в цьому випадку відповітися від іншомовного запозичення і вживати таке зрозуміле всім нам слово САМО-ОСВІТА.

Світлана Бибик

ШЕВЧЕНКІВСЬКІ ЧИ ШЕВЧЕНКОВІ ДНІ?

Є в національно-культурному і суспільно-політичному житті українства особливі дні. 9 березня в Україні відзначають День народження Тараса Шевченка.

Кобзаря називають не лише українським поетом, письменником (драматургом, прозаїком), художником (живописцем, гравером), але й громадським та політичним діячем. І це свідчення зростання ролі його постаті в новітній історії України.

Дні ж шанування узвичаїлися під назвою *Шевченківські*. Фіксацію цього слова маємо у «Правописному словникові» Г. Голоскевича (с. 612, написання з маленької літери), 1929 р. СУМ в 11 т. його не подавав. «Словник української мови» у 20 т. відновив його в реєстрі з тлумаченням «Пов'язаний з іменем і творчістю Т.Г. Шевченка».

Прикметник *Ш(ш)евченківський* цікавий, як бачимо, і щодо написання його з великої чи малої літери, і щодо семантики, яку передає його словотворча форма. В українській літературній мові побутує правило: відносні прикметники з суфіксом -ськ- пишемо з малої літери, а без цього суфікса (присвійні) – з великої. *Шевченкові заповіти, Шевченкова хата* – з великої, але *шевченківський стиль, шевченківські вірші, шевченківська тематика, шевченківські місця* – з малої.